

En vil gi følgende høringsuttalelse til:

Høring NOU 2009: 18 Rett til læring. Innstilling fra utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov

Kapittel 13: Tidlig innsats

- NordR-kommunene er enig i Midtlyngutvalgets sterke vektlegging av tidlig innsats. Det er meget viktig at man lokalt, innenfor rammene av ordinær opplæring, kan sette inn tiltak så tidlig som mulig, uten unødige krav til formelle og byråkratiske prosedyrer. Vi er urolige for at enkelte av utvalgets forslag kan ha en slik effekt og reelt sett hemme de gode virkningene av tidlig innsats.
- Vi ser de positive intensjonene med forslaget om å innføre en Læringsbok, og mener at dette kan ivareta mange gode formål. Samtidig er det flere uklare forhold knyttet til forslaget: Hva skal innholdet være, og hvem avgjør dette? Har videregående opplæring interesse av/behov for kjennskap til elevens gjøren og laden allerede i barnehagen? Hvem skal ha tilgang til læringsboka? Kan den i stedet for å bli en positiv sak i realiteten bli en tung ”ryggsekk” for enkelte elever? Trenger ”gamle” IOP-er å følge eleven i hele opplæringsløpet? Hvordan ivaretas personvernet?

Vi ser behov for en videre avklaring av en rekke forhold knyttet til Læringsboka. Det er helt nødvendig å sikre at den både ivaretar hensynet til elevens integritet og samtidig fungerer som nyttig hjelp i arbeidet med å tilrettelegge for god læring og gode overgangsordninger.

- NordR-kommunene støtter sterkt utvalgets understreking av at lokalt dokumentasjons- og rapporteringsarbeid må begrenses til det aller mest nødvendige. For å ivareta lovfestede rettigheter og rettslige forhold i tilknytning til barns opplæringsløp bør det vurderes å fastsette mest mulig tydelige minimumskrav til krav om dokumentasjon.

Kapittel 14: Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen

- NordR-kommunene opplever at utvalgets forslag om å erstatte dagens rett til spesialundervisning med en rett til ”ekstra tilrettelegging i opplæringen” virker kunstig og lite avklarende. Det nye begrepet kan forstås som en form for light-versjon av spesialundervisning, med en uklar og forvirrende grenseoppgangen mot enkeltvedtak med hjemmel i dagens § 5-3 i opplæringslova, basert på sakkyndig vurdering og tilrådning fra PPT.
- Vi støtter en intensjon om at man må kunne sette inn ekstra tiltak for elever som trenger det på et tidlig tidspunkt, uten å måtte gå veien om sakkyndig vurdering fra PPT sin side. Vi viser her bl.a. til erfaringer fra Finland. Vi vil imidlertid presisere at dette i størst mulig grad bør knyttes til det løpende arbeid med å tilpasse opplæringen til mangfoldet i elevflokkene, og at skolen i denne prosessen opptre som sakkyndig instans med grunnlag i sin pedagogiske/spesialpedagogiske kompetanse. Når dette kobles opp mot formelle krav om enkeltvedtak, settes de gode intensjonene lett til side med fare for økt ventetid, mer byråkrati og redusert fleksibilitet.

Kapittel 16: PP-tjenesten og Statped tettere på

- NordR gir sin tilslutning til intensjonen om at PP-tjenesten og andre deler av støttetjenesten skal være tettere på barnehagens og skolens praksisfelt. I særlig grad bør oppmerksomheten rettes mot problematferd, som i økende grad oppleves som en stor utfordring i skoler og barnehager. For å følge opp denne gode intensjonen vil det

kreves styrking av PPT både når det gjelder kapasitet/omfang og ikke minst mht. kompetanse med fokus på det daglige arbeidet på læringsarenaene.

- Forslaget om mer forskning av høy kvalitet støttes. For å få mer forskningsbasert kunnskap om de store utfordringene barnehage og skole sliter med, bør mer av forskningen knyttes opp mot praksisfeltet. Aksjonsforskning i samarbeid mellom universiteter/høgskoler og barnehager/skoler, bør bli mer vanlig. Tanken om et nasjonalt knutepunktnettverk med spissmiljø som "server" de andre høgskolene på sine spesialområder (eks.: Lesesenter og SAF), kan være en interessant tanke.
- Regionalisering av Statped må ikke føre til tap av viktig spisskompetanse, eks. SLV-sentrene spesialiserte kompetanse på tunge atferdsvansker/ulike former for atferdsyndrom. Et for absolutt skille mellom høgfrekvente og lavfrekvente vansker og poengtering av at kommunene skal ha nødvendig kompetansen for å håndtere det høgfrekvente, kan fort føre til at enkelte vansketyper faller mellom to stoler.
- Vi konstaterer med forbauselse at det foreslås opprettet et nasjonalt senter for problematferd og læringsmiljø med utgangspunkt i Lillegården kompetansesenter, all den tid et slikt nasjonalt senter med tung forsknings- og praksisnær kompetanse allerede eksisterer i tilknytning UIS (Senter for atferdsforskning). Det er vanskelig å tro at utvalget er uten kunnskap om dette, og vi undrer oss derfor på hva som ligger bak et slikt forslag.

Kapittel 17: Helhet krever tverrfaglig og tverretattlig samarbeid

- Da bestemmelser om individuell plan er et ansvar for hele kommunen og involverer alle deler av kommunens virksomhet, bør disse hjemles tydelig i kommuneloven.

Kapittel 18: Kompetanse på alle nivåer

- NordR-kommunene støtter utvalgets forslag om å satse tungt på kompetanseheving. Hovedpoenget må være å få mest mulig kompetanse ut til barnehage- og skolenivået. Dette må gjenspeiles både i prioritering av tema, ressurser og ikke minst måten kompetanseutviklingen blir lagt opp på. Erfaringene fra nasjonalt styrte strategier så langt tilsier behov for større fleksibilitet og tilpassing til regionale behov og forutsetninger. De tilgjengelige midlene må prioriteres og kanaliseres på måter som gir maksimal effekt i form av økt kompetanse og utvikling i praksisfeltet.
- NordR-kommunene har svært gode erfaringer med tett samhandling mellom vårt regionale nettverk og universitets-/høgskolemiljø i regionen, spesielt HSH. Vi vil derfor poengtere sterkt at fremtidige etter- og videreutdanningsopplegg bør forankres faglig i UH-systemet og forutsette forpliktende samarbeidsavtaler mellom barnehage-/skoleeier som ansvarlig for å sikre kompetanseutvikling i praksisfeltet, og de instansene som skal bistå faglig og organisatorisk i kompetanseløftet. Videreutdanningstilbudene må baseres på studiepoengfinansiering.

NordR-nettverket den 18. november 2009

Alle kommuner har gitt sin tilslutning.

Bokn kommune

*Jan Erik Nygård/s
Rådm.*

Haugesund kommune

*Odd Henry Dahle/s
Rådm.*

Karmøy kommune

*Arnt Mogstad/s
Rådm.*

Sauda kommune

*Nils Moldøen/s
Rådm.*

Suldal kommune

*Siri Fahlvik Pettersen/s
Rådm.*

Tysvær kommune

*Arvid Vallestad/s
Rådm.*

Vindafjord kommune

*Kristian Birkeland/s
Rådm.*

Utsira kommune

*Arna Leidland/s
Rådm.*